

Enligt Statsrådets underdåniga tillstyrkande behagade Kongl. Maj:t dessa förslag i nåder gilla, samt befallde, att, i enlighet dermed, Propositioner, af den lydelse, bilagorna Litts A — — — — till detta protokoll utvisa, skulle till Riksdagen aflätas.

Ex protocollo
Edw. Seldener.

N:o 13.

Ank. till Riksd. Kansli d. 29 Jan. 1867, kl. 11 f. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående rättighet för fjerdingsman, som beordras till tjensteförrättning utom sitt distrikt vid beväringmönstringar, marknader och dylikt, att för sådan förrättning uppbära särskild ersättning; Gifven Stockholms Slott den 18 Januari 1867.

Af ett till Kongl. Maj:t genom besvär fullföljdt mål har Kongl. Maj:t inhemtat, att åtskillige fjerdingsmän, hvilka af länsmanen i orten beordrats att till och från en utom deras distrikt belägen vapenöfningsplats medfölja beväringmanskabet från de socknar, der bemålde fjerdingsmän voro anställda, hos Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande häröfver sig besvärat, med yrkande, bland annat, att blifva från ett slikt bestyr för framtiden befriade. I anledning häraf förklarade Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, att då det både enligt författning åläge fjerdingsman att biträda vid beväringmanskaps sammandragning och det för ordningens vidmagthållande vore för länsman nödvändigt att hafva biträde af fjerdingsmän vid beväringmanskabets afgang från hemorten till det ställe, der det aflemnas åt militärbefälet, och likaledes under hemmarchen, Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke kunde å framställningen fästa afseende. Detta beslut öfverklagades hos Kammar-kollegium af ofvanbemålde fjerdingsmän; och anförde Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i sitt med anledning af besvären till Kollegium afgifna utlåtande i ämnet, hurusom det låge i sjelfva sakens natur att fjerdingsmän i allmänhet, hvar och en för sin socken, hade till skyldighet att medfölja beväringmanskabet under dess marcher, intilldess det blefve af militärbefälet emottaget, enär ordningen svåriligen kunde upprätthållas, om så tillginge, att beväring-

manskapet, allt eftersom det framtågade, aflemnades från en fjerdingsman till en annan, af hvilka till slut möjligen ingen funnes, som kände beväringssynglingarne och hade på dem nog inflytande att göra sig åtlydd. Kammar-kollegium resolve-
rade emellertid att, enär det väl ålåge fjerdingsmän att hvar för sitt distrikt, men icke utom detsamma, biträda vid beväringsmanskaps uppbudande och sammandragning, samt Kongl. Maj:t uti andra mål förklarar fjerdingsmän icke pligtige att utom distriktet tjenstgöra, Kollegium funne det klaganderne icke haft skyldighet att beväringsmanskapet till och från ifrågavarande mötesplats åtfölja, hvadan Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag härutinnan af Kollegium upphäfdes. Uti de af läns-
mannen häröfver anförda underdåniga besvär anmärkes, att han hvarje år erhåller befallning att föra häradets beväringsmanskap från hemorten till den öfver tre mil aflägsse liggande vapenöfningsplatsen och derifrån åter till hemorten; — att då inryckningen sker tidigt på morgonen, manskapet således måste föregående dag marchera från hemorten och begagna nattqvarter i närheten af mötesplatsen, hvadan, för ordningens vidmagthållande bland manskapet så väl under marchen som i nattqvarteret, läns-
mannen oundgängligen måste hafva biträde och jemväl syntes nödigt att detta biträde utgjordes af i tjenst stadd person, som vid laga ansvar vore skyldig att lyda läns-
mannen och som äfven hade rättighet att af manskapet fordra lydnad; samt att sådant biträde icke kunde erhållas af annan person än i tjenst varande fjerdingsman, och beväringssyngling icke anses skyldig lyda annan fjerdingsman än den, som sådan tjenst innehade i den socken, hvarifrån ynglingen sjelf är.

Med anledning af hvad sålunda förekommit och då det å ena sidan är af särdeles vigt för vidmagthållande af ordning och säkerhet, att kronobetjeningen icke betages rättigheten att beordra fjerdingsman, för vissa fall, till tjenstgöring äfven utom dess egentliga distrikt, men å den andra åter med billighet är öfverensstämmande, att fjerdingsman för sådant uppdrag åtnjuter ersättning, vill Kongl. Maj:t, som ansett pröfningen af förberörda besvärmål böra anstå intill dess Riksdagen blifvit i tillfälle att pröfva förevarande framställning, fördenskull härmed föreslå Riksdagen, det förklaras må, att fjerdingsman, som beordras till tjenstförrättning utom sitt distrikt vid beväringssynglingar, marknader och dylikt, skall ega att för sådan förrättning uppbära ersättning i likhet med hvad för Nämndemän är stadgad i Kongl. Kungörelsen den 30 December 1863, dock att utfärdandet af ordre till slik förrättning icke må ega rum med mindre Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande uppå särskild hemställan sådant medgifvit.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

C A R L.

G. Lagerstråle.

Utdrag af Protokollet öfver Civil-Ärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i Stats-Rådet å Stockholms
Slott den 18 Januari 1867.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-Statsministern Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Herr Statsministern för Utrikes Ärendena Grefve *Manderström*,
Statsråden: Grefve *von Platen*,
Lagerstråle,
Bredberg,
Reuterskiöld,
Carlson,
Lagercrantz och
von Ehrenheim.

Statsrådet Thulstrup anmäldes vara genom sjukdom fortfarande förhindrad
att tillstädeskomma.

Departements-chefen uppläste härefter till justering följande, i öfverens-
stämmelse med Kongl. Maj:ts, uppå Stats-Rådets vid ärendenas föredragning närva-
rande ledamöters enhälliga tillstyrkande, förut fattade beslut, uppsatta förslag till
nådiga Propositioner till Riksdagen, angående:

1:o

4:o ersättning åt fjerdingsman vid tjenstgöring utom distriktet;

Enligt Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande behagade
Kongl. Maj:t dessa förslag i nåder gilla, samt befallde, att, i
enlighet dermed, Propositioner af den lydelse bilagorna Litt:s
— — — — D — till detta protokoll utvisa, skulle till Riks-
dagen aflåtas.

Ex protocollo
Edw. Seldener.